

's-Hertogenbosch

Omgevingsvisie:
resultaten
participatie
Gebiedsvisie
Nuland

Onderzoek & Statistiek
Oktober 2021

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Aanpak	3
1.3	Leeswijzer	4
2.	Nuland	5
2.1	Leeftijdsopbouw en huishoudenssamenstelling	5
2.2	Kenmerken woningvoorraad	6
2.3	Wat vinden bewoners van hun wijk?	7
2.3.1	Algemene indruk van Nuland	7
2.3.2	Wat maakt Nuland aantrekkelijk om in te wonen?	7
2.3.3	Wat zijn favoriete plekken in Nuland?	8
2.4	Verkeer en vervoer	9
2.4.1	Algemene indruk parkeren en verkeer	9
2.4.2	Hoe verplaatsen inwoners zich binnen de wijk?	11
2.5	Gezond leven	11
2.5.1	Algemene indruk gezond leven	11
2.5.2	Hoe kan gemeente de gezondheid van bewoners (nog verder) verbeteren?	11
2.6	Gewenste veranderingen in Nuland	12
2.7	Belangrijke onderwerpen voor de toekomst van Nuland	13

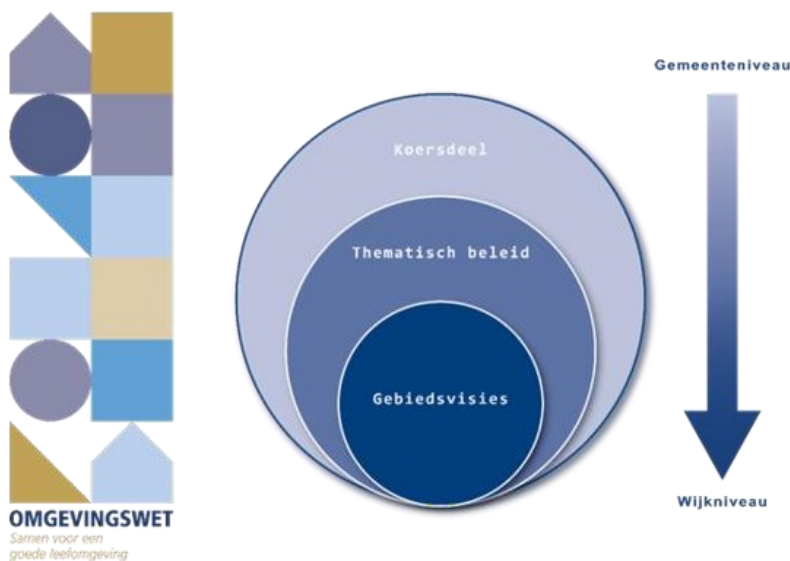
1. Inleiding

Naar verwachting gaat op 1 juli 2022 de nieuwe Omgevingswet in. Deze is bedoeld om bestaande wetten en regels over de fysieke leefomgeving te vereenvoudigen en te bundelen. Elke gemeente moet een eigen omgevingsvisie maken die betrekking heeft op alle terreinen van de fysieke leefomgeving. Tot de fysieke leefomgeving behoren in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, water, watersystemen, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed.

1.1 Aanleiding

De gemeente 's-Hertogenbosch werkt momenteel aan het opstellen van een omgevingsvisie. Dit is een strategische en integrale lange termijnvisie op de fysieke leefomgeving (tot 2030). Belangrijke thema's daarbij zijn wonen en leven, verkeer en mobiliteit, veiligheid en gezondheid, economie, energie en klimaatadaptatie.

De omgevingsvisie bestaat onder andere uit een visie per wijk, de gebiedsvisies. Gebiedsvisies vormen de globale kaders voor de toekomstige ontwikkeling van een wijk. Maar wat maakt nu een wijk aantrekkelijk? Welke factoren bepalen of bewoners tevreden zijn met hun woonomgeving?

1.2 Aanpak

Voor de op te stellen gebiedsvisies is het van belang om inzicht te krijgen in hoe inwoners hun wijk beleven en wat zij belangrijk vinden in hun wijk en dit af te zetten tegen de feitelijke situatie in een wijk. In de gebiedsvisies staan de thema's wonen en leven, mobiliteit, energie en klimaat en economie centraal. In dit onderzoek ligt de focus op wonen en leven.

Er zijn binnen de gemeente diverse bronnen beschikbaar die iets zeggen over de sociale en fysieke woonomgeving in de Bossche wijken en buurten. Bronnen die bij de afdeling Onderzoek & Statistiek beschikbaar zijn en voor dit onderzoek zijn gebruikt, zijn onder andere de woningmarktmonitor, de Enquête leefbaarheid & veiligheid (2019) en de Omnibus wijken (2019).

Voor dit onderzoek is daarnaast door de sector Stadsontwikkeling informatie opgehaald uit de wijken en een aantal buurten via een online marketingcampagne, waarmee is doorverwezen naar een digitale vragenlijst. In totaal zijn op deze wijze 11.075 vragenlijsten ingevuld, waarvan er 9.920 bruikbaar waren voor de analyses op wijkniveau. De digitale vragenlijst bestond uit enkele gesloten vragen. Er zijn ook meerdere open vragen gesteld, zodat er voldoende ruimte was voor inwoners om hun mening en ideeën over hun woon- en leefomgeving te delen.

1.3 Leeswijzer

De online marketingcampagne heeft gericht input opgehaald uit de volgende wijken en buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch: Binnenstad, de Groote Wielen, Empel, Engelen, Graafsepoort, Maaspoort, de Muntel, de Vliert, Orthenpoort, Noord, Nuland, Rosmalen noord, Rosmalen zuid, Vinkel, West en Zuidoost.

Deze rapportage richt zich op Nuland.

Als eerste wordt in paragraaf 2.1 en 2.2 een beeld geschetst van de feitelijke situatie. Wat zijn kenmerken van de inwoners en de woningvoorraad? Vervolgens staat in de rest van de rapportage de mening van de inwoners centraal. Wat vinden bewoners van hun wijk als het gaat om hun woning, woonomgeving en het aanbod van voorzieningen? Wat maakt Nuland aantrekkelijk om in te wonen? Wat zijn favoriete plekken in Nuland (paragraaf 2.3)?

Paragraaf 2.4 richt zich op het thema verkeer en vervoer in de wijk. Wat vindt men van het parkeren en de verkeersveiligheid? Hoe tevreden is men over de bereikbaarheid van de eigen buurt met verschillende vervoersmiddelen en kan men gemakkelijk in de Binnenstad komen? Over welke vervoersmiddelen beschikt men nu en denkt men over vijf jaar te beschikken? Hoe vinden verplaatsingen binnen Nuland plaats?

In paragraaf 2.5 staat het thema gezond leven centraal. Wat vindt men van de eigen gezondheid en wat kan de gemeente doen om de gezondheid van de inwoners nog verder te verbeteren? Tot slot wordt ingegaan op de gewenste veranderingen in Nuland en onderwerpen die inwoners belangrijk vinden voor de toekomst.

De data voor de figuren in deze rapportage komt uit verschillende bronnen. Bij elk figuur is de bron vermeld.

2. Nuland

554 mensen hebben via de online marketingcampagne een vragenlijst over Nuland ingevuld. De belangrijkste binding van de respondenten met Nuland is:

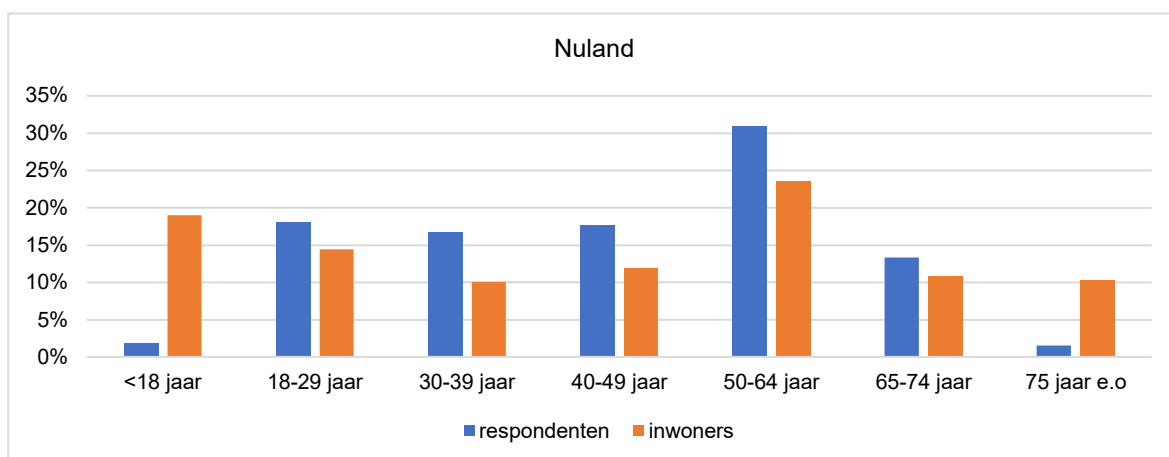
- voor 511 respondenten dat zij wonen in de wijk
- voor 22 respondenten dat zij sporten, wandelen of fietsen in de wijk
- voor 5 respondenten dat zij werken in de wijk
- voor de overige respondenten geldt een andere of combinatie van bovenstaande redenen

De resultaten in dit hoofdstuk gaan over de mening van de respondenten die in de wijk wonen.

2.1 Leeftijdsopbouw en huishoudenssamenstelling

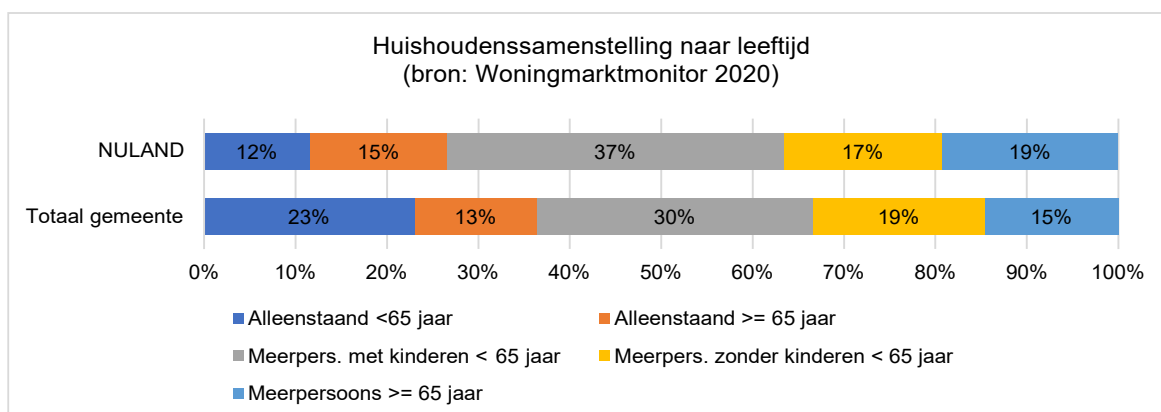
- Er zijn 511 inwoners die in Nuland wonen die een vragenlijst via de online marketingcampagne hebben ingevuld. De leeftijd van de respondenten ligt tussen 12 en 81 jaar. Gemiddeld zijn de respondenten 46 jaar oud. Figuur 2.1 geeft de leeftijdsverdeling van de respondenten in Nuland ten opzichte van de samenstelling van de totale bevolking in deze wijk in 2020.

Figuur 2.1: Leeftijdsopbouw inwoners en respondenten in Nuland (2020)

- In Nuland wonen relatief gezien meer gezinnen met kinderen (37%) dan gemiddeld in de gemeente (30%). Het aandeel eenpersoonshuishoudens in Nuland is met 27% lager dan in de totale gemeente (36%) (Figuur 2.2).

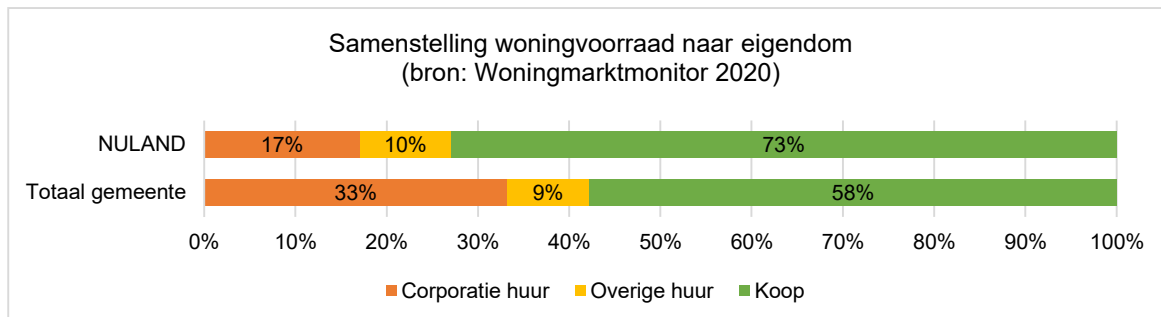
Figuur 2.2: Huishoudenssamenstelling naar leeftijd hoofdbewoner (2020)

2.2 Kenmerken woningvoorraad

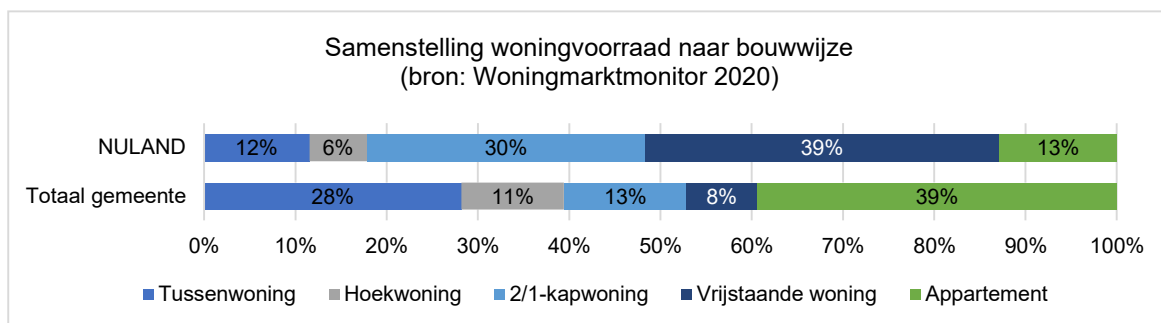
- Begin 2020 telt Nuland 1.925 woningen. Bijna driekwart hiervan is een koopwoning. Dat aandeel is hoger dan in de gemeente als geheel (58%) (Figuur 2.3).

Figuur 2.3: Samenstelling woningvoorraad naar eigendom (2020)

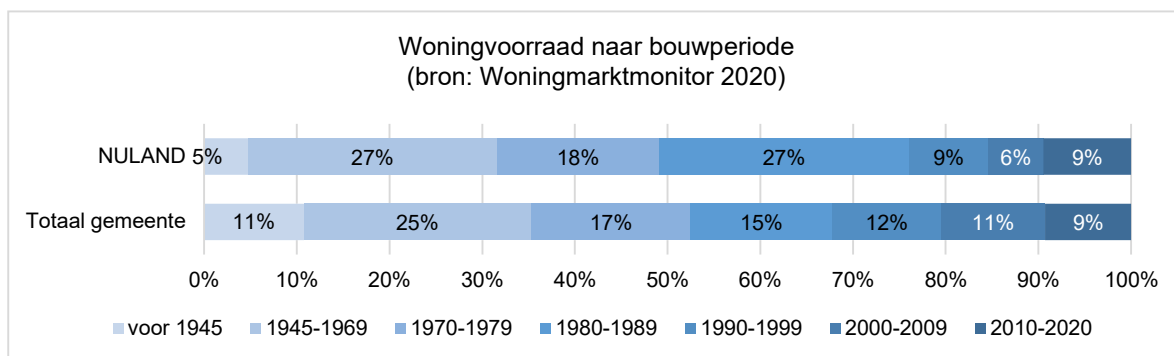
- In Nuland staan meer 2-onder-1-kapwoningen (30%) en vrijstaande woningen (39%) dan in de gemeente als geheel (respectievelijk 13% en 8%) (Figuur 2.4).

Figuur 2.4: Samenstelling woningvoorraad naar bouwwijze (2020)

- Ruim een kwart van de woningen in Nuland is gebouwd tussen 1980 en 1989 (27%). Dat aandeel is hoger dan gemiddeld in de gemeente (15%) (Figuur 2.5).

Figuur 2.5: Samenstelling woningvoorraad naar bouwperiode (2020)

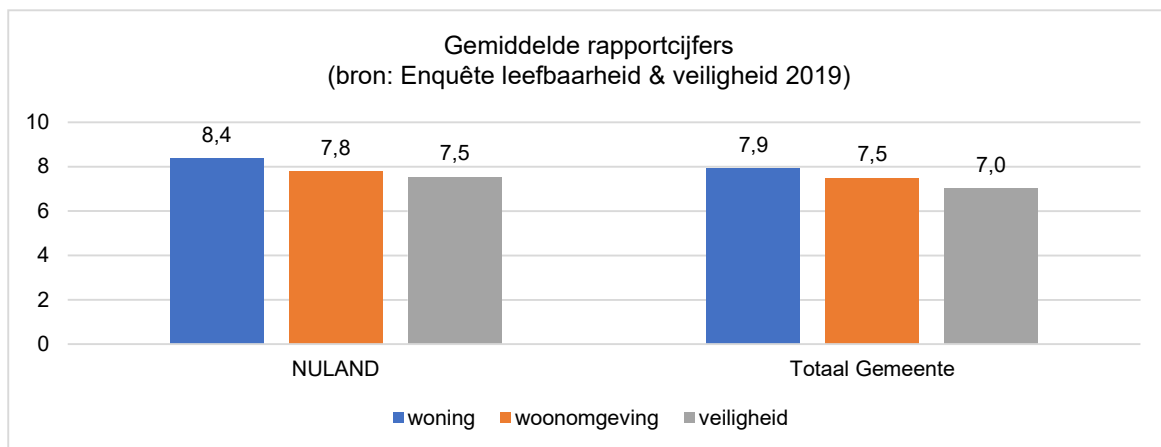

2.3 Wat vinden bewoners van hun wijk?

2.3.1 Algemene indruk van Nuland

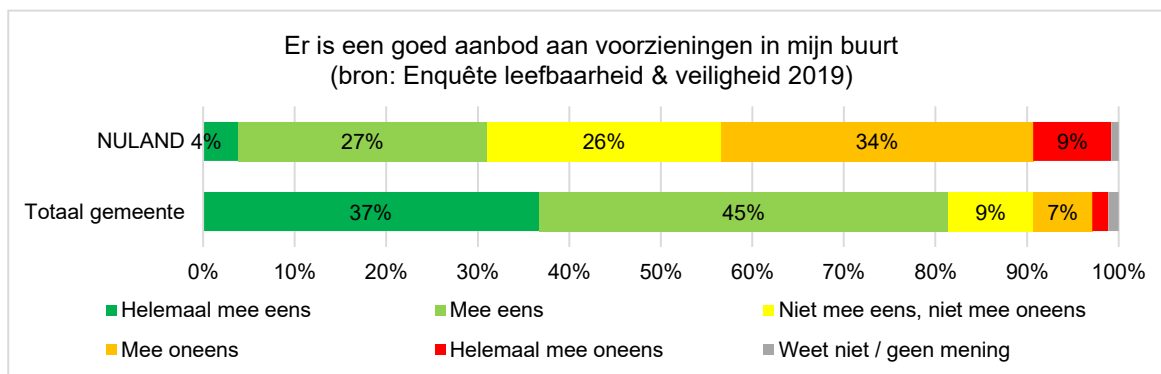
- Uit de Enquête leefbaarheid & veiligheid die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat inwoners van Nuland gemiddeld een 8,4 als rapportcijfer voor hun woning geven en een 7,8 voor hun woonomgeving. De gemiddelde rapportcijfers zijn hoger dan die in de gemeente als geheel (Figuur 2.6).
- De veiligheid in hun buurt waarden inwoners van Nuland met een 7,5 gemiddeld als rapportcijfer, tegenover een 7,0 als gemeentelijk gemiddelde.

Figuur 2.6: Gemiddelde rapportcijfers voor woning, woonomgeving en veiligheid (2019)

- Uit de Enquête leefbaarheid & veiligheid die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat ongeveer 30% van de inwoners van Nuland vindt dat er een goed aanbod van voorzieningen in hun buurt is. Ruim 40% is het daar (helemaal) niet mee eens (Figuur 2.7).
- Bijna 70% van de inwoners van Nuland is (zeer) tevreden over de groenvoorzieningen in hun buurt. Een klein deel is hier (zeer) ontevreden over (12%).

Figuur 2.7: Tevredenheid over voorzieningenaanbod in de buurt (2019)

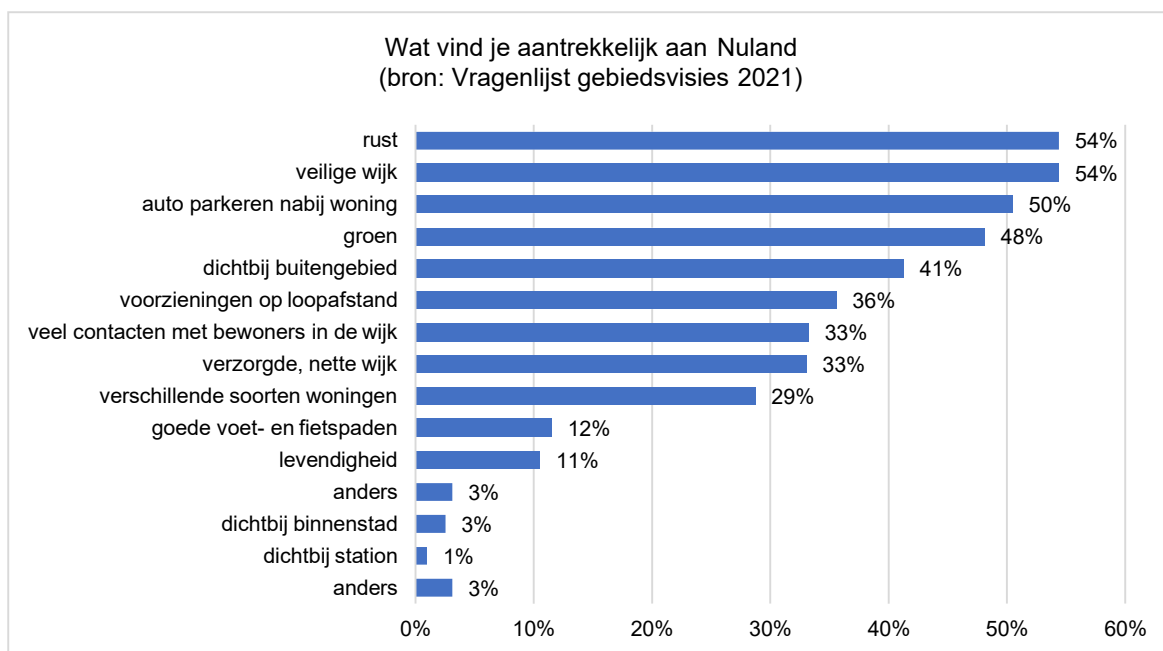

2.3.2 Wat maakt Nuland aantrekkelijk om in te wonen?

- Respondenten die in Nuland wonen en de vragenlijst voor de gebiedsvisies hebben ingevuld, geven een 8,1 als gemiddeld rapportcijfer voor het wonen in hun wijk. In de gemeente als geheel is dat een 7,9.

- Circa de helft van de respondenten die in Nuland wonen, vindt de rust (54%), de veiligheid (54%), het groen (48%) en de mogelijkheid om de auto vlakbij de eigen woning te parkeren (50%) aantrekkelijk aan Nuland (Figuur 2.8).

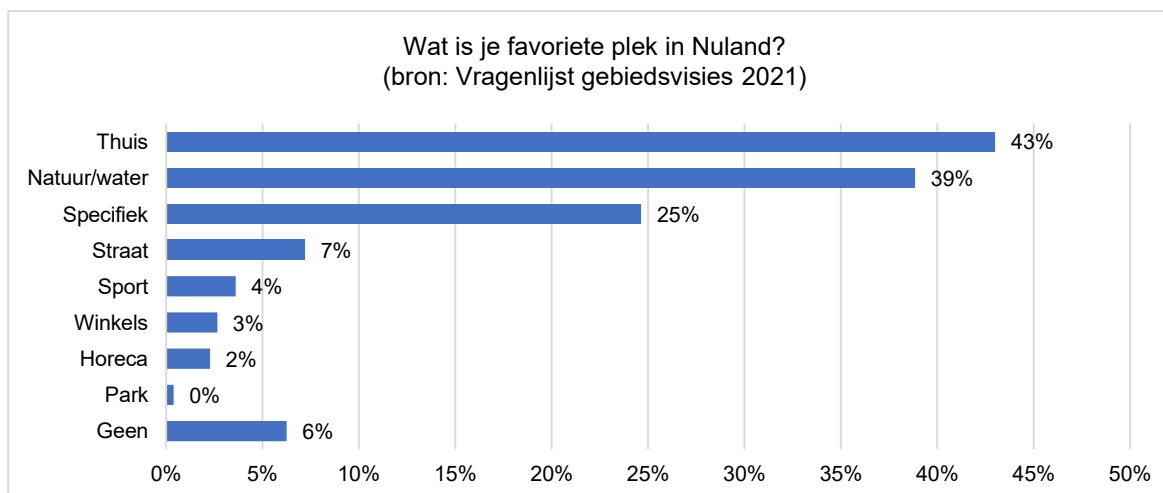
Figuur 2.8: Wat vind je aantrekkelijk aan Nuland? (in % van respondenten)

2.3.3 Wat zijn favoriete plekken in Nuland?

- De eigen woning, straat of buurt is bij ongeveer 45% van de respondenten die in Nuland wonen hun favoriete plek in Nuland (Figuur 2.9). Bijna 40% van de respondenten die in Nuland wonen, geeft aan dat hun favoriete plek heide, bos en/of natuur is. Een kwart noemt specifieke straten of plekken in Nuland, waaronder de speeltuin, een plein, de dijk en Nuland in zijn geheel.

Figuur 2.9: Favoriete plek in Nuland (in % van respondenten)

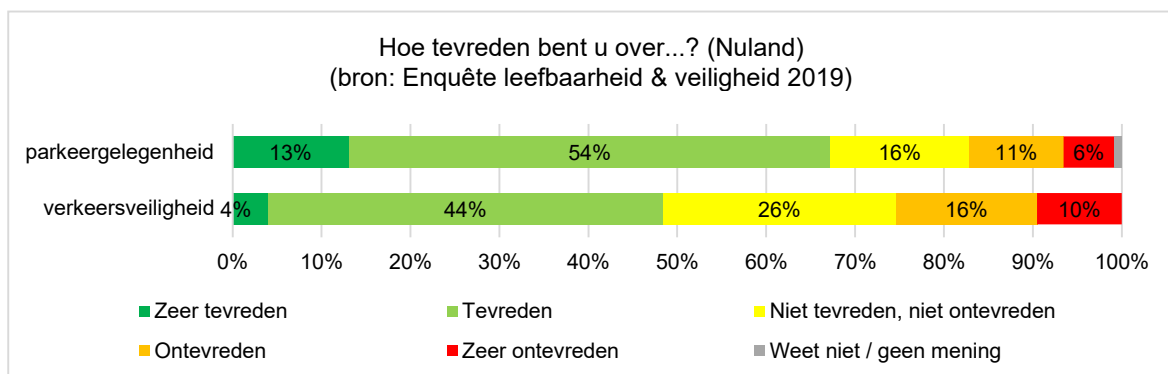

2.4 Verkeer en vervoer

2.4.1 Algemene indruk parkeren en verkeer

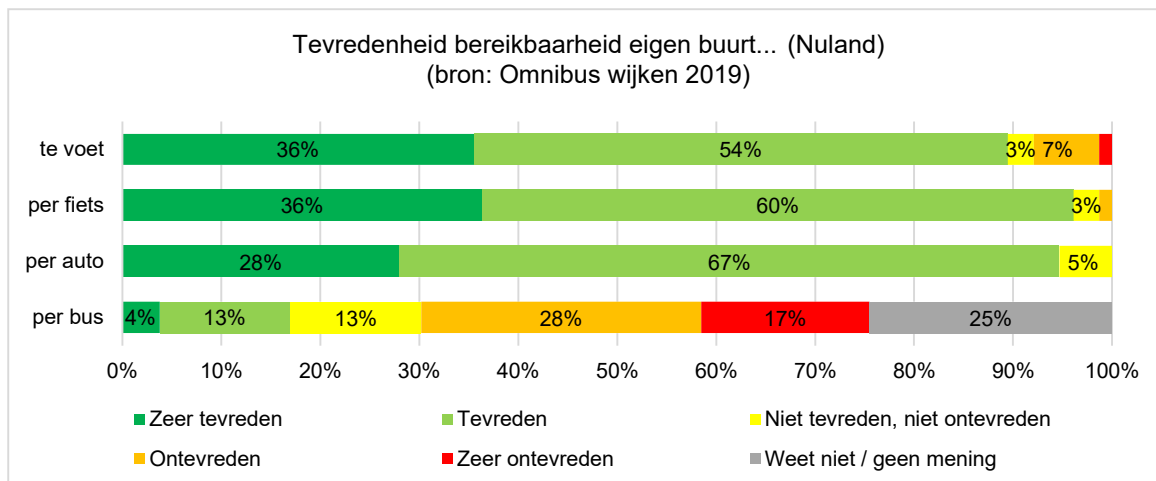
- Uit de Enquête leefbaarheid & veiligheid die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat twee derde van de inwoners (zeer) tevreden is over de parkeergelegenheid in hun buurt.
- Bijna de helft van de inwoners van Nuland is (zeer) tevreden over de verkeersveiligheid in hun buurt. Een kwart van de inwoners is daar (zeer) ontevreden over (Figuur 2.10).

Figuur 2.10: Tevredenheid inwoners Nuland met parkeergelegenheid en verkeersveiligheid (2019)

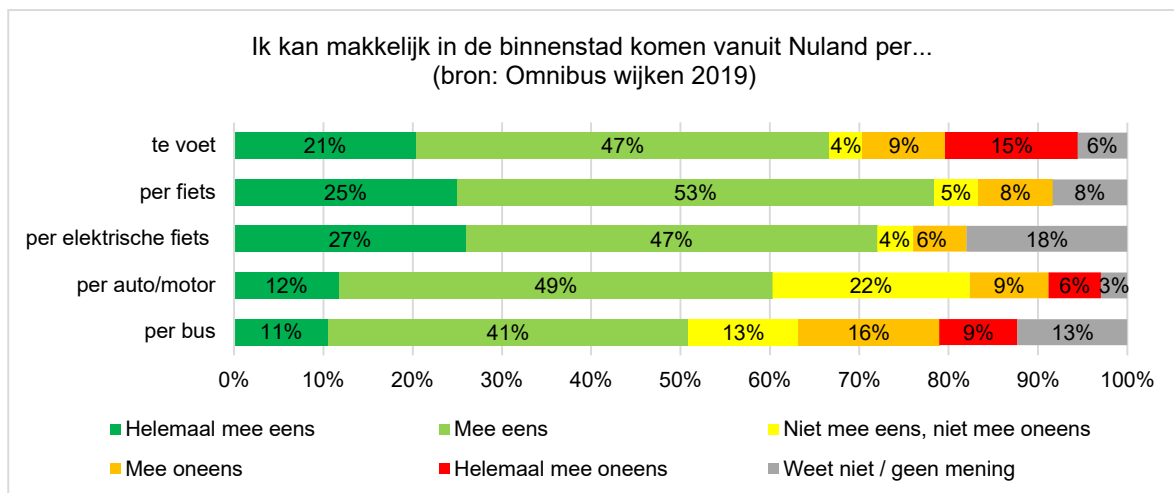
- De Enquête Omnibus wijken die in het najaar van 2019 is gehouden, laat zien dat het merendeel van de inwoners van Nuland tevreden is over de bereikbaarheid van de eigen buurt per fiets, per auto en te voet. Het meest ontevreden zijn inwoners over de bereikbaarheid per bus (Figuur 2.11).

Figuur 2.11: Tevredenheid inwoners Nuland met bereikbaarheid eigen buurt (2019)

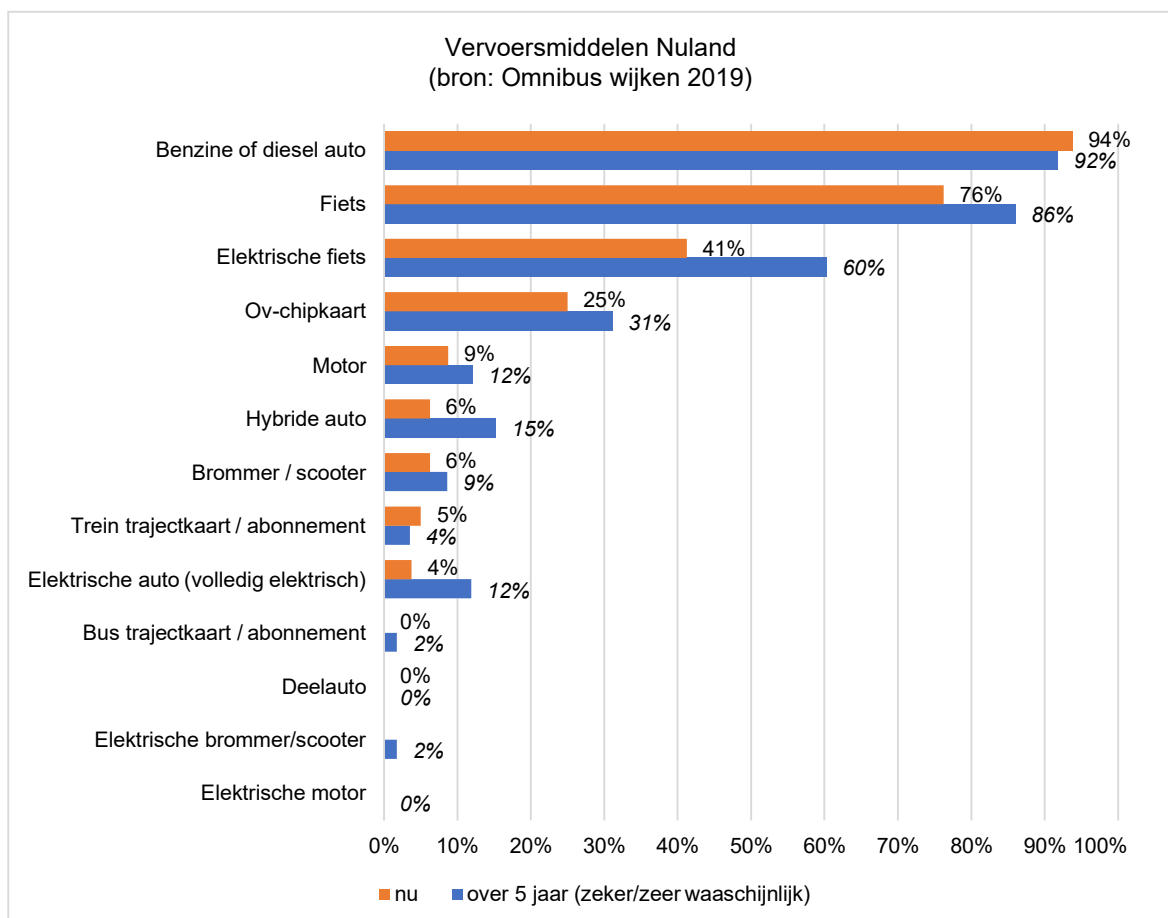
- Uit de Enquête Omnibus wijken die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat inwoners van Nuland het meest tevreden zijn over de bereikbaarheid van de binnenstad per (elektrische) fiets vanuit hun eigen wijk. Het meest ontevreden zijn zij over de bereikbaarheid van de binnenstad per bus en te voet (Figuur 2.12).

Figuur 2.12: Ervaren bereikbaarheid binnenstad vanuit Nuland (2019)

- Uit de Enquête Omnibus wijken die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat 94% van de inwoners van Nuland beschikt over een benzine of diesel auto en 76% over een fiets.
- Over vijf jaar denken meer inwoners te beschikken over een elektrische fiets (41% in 2019 en 60% over vijf jaar). Ook het aandeel inwoners dat over vijf jaar denkt te beschikken over een elektrische auto (12%) en hybride auto (15%) neemt toe (Figuur 2.13).

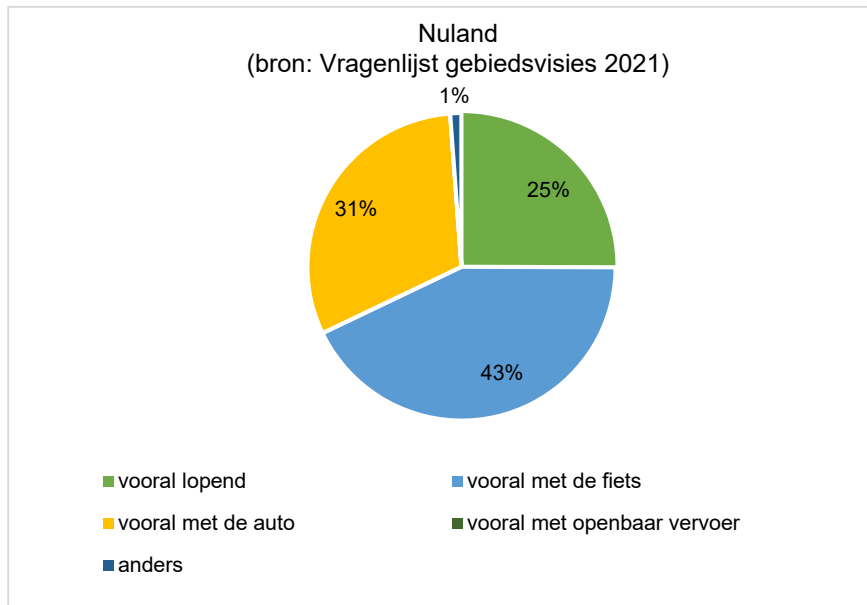
Figuur 2.13: Vervoersmiddelen waarover inwoners Nuland beschikken (2019)

2.4.2 Hoe verplaatsen inwoners zich binnen de wijk?

- De meeste respondenten die in Nuland wonen en de vragenlijst voor de gebiedsvisies hebben ingevuld, verplaatsen zich binnen hun wijk vooral met de fiets (43%) (Figuur 2.14).

Figuur 2.14: Hoe verplaats je je binnen de wijk? (in % van respondenten)

2.5 Gezond leven

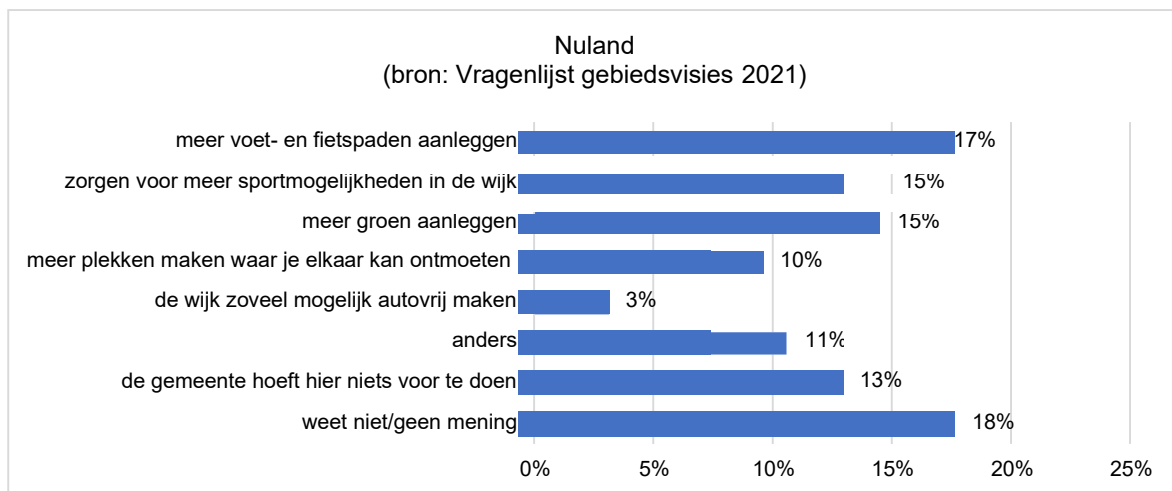
2.5.1 Algemene indruk gezond leven

- Uit de Enquête leefbaarheid & veiligheid die in het najaar van 2019 is gehouden, blijkt dat inwoners van Nuland een gemiddeld rapportcijfer van 7,5 geven aan zichzelf voor gezond leven. Het rapportcijfer is gelijk aan het gemeentelijk gemiddelde (7,5).
- 63% van de inwoners van Nuland ervaart de eigen gezondheid als (zeer) goed. Ook dit aandeel komt overeen met het gemeentelijk gemiddelde (63%).

2.5.2 Hoe kan gemeente de gezondheid van bewoners (nog verder) verbeteren?

- In de enquête die voor de gebiedsvisies is gehouden, geven respondenten die in Nuland wonen aan dat de gemeente meer voet- en fietspaden (17%), meer sportmogelijkheden (15%) en meer groen (15%) zou kunnen aanleggen in Nuland om de gezondheid van bewoners (verder) te verbeteren.
- Bijna een vijfde van de inwoners vindt dat de gemeente niets hoeft te doen om de gezondheid van bewoners in Nuland (verder) te verbeteren (18%) (Figuur 2.15).

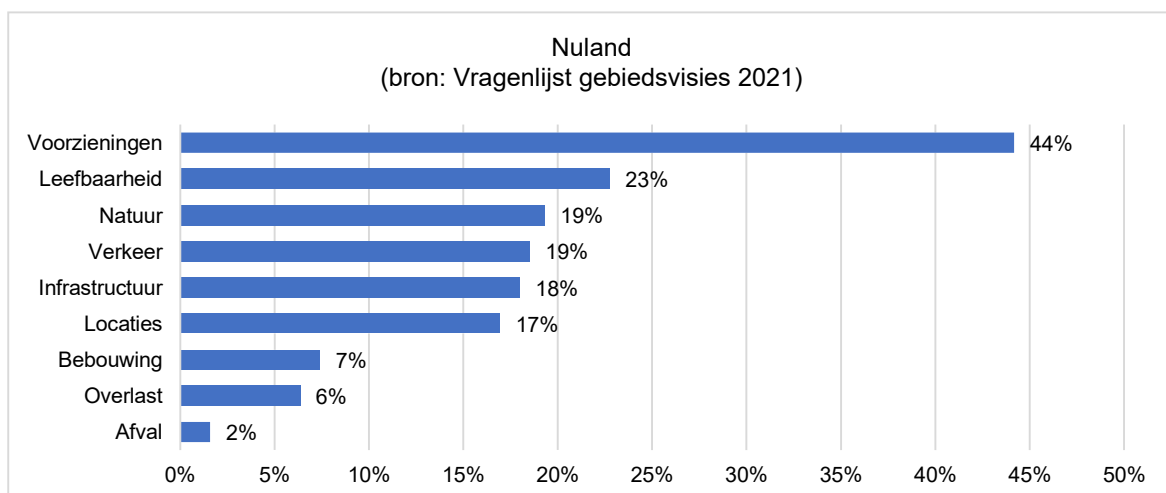
Figuur 2.15: Wat kan de gemeente doen om de gezondheid van bewoners in je wijk (nog verder) te verbeteren?

2.6 Gewenste veranderingen in Nuland

- De antwoorden op de open vraag naar gewenste verbeteringen en veranderingen in de wijk zijn gegroepeerd in een aantal thema's: leefbaarheid, natuur, voorzieningen, verkeer, locaties, afval, overlast, infrastructuur en bebouwing.
- Bijna 45% van de respondenten die de vragenlijst voor de gebiedsvisies hebben ingevuld voor Nuland en iets zouden willen veranderen of verbeteren in Nuland, noemt voorzieningen (Figuur 2.16). Het gaat daarbij vooral om winkels. Op afstand gevolgd door openbaar vervoer, horeca en speelgelegenheid.
- Bijna een kwart noemt een onderwerp dat met leefbaarheid in de wijk te maken heeft. Hierbij wordt vooral veiligheid genoemd. Op afstand volgen aandacht voor elkaar en onderhoud van de omgeving.
- Aspecten die met natuur te maken hebben, betreffen vooral parken, groenvoorzieningen in het algemeen en bomen. Bij verkeer gaat het in Nuland met name om parkeergelegenheid, hard rijden en verkeersoverlast. Bij infrastructuur noemen bewoners vooral trottoirs, straatverlichting, bestrating, fiets- en voetpaden. Bij locaties wordt onder andere de markt genoemd. Bij bebouwing noemen respondenten met name meer (huur)woningen, betaalbare woningen en starterswoningen. Bij overlast noemen respondenten vooral dat zij geen windmolens willen.

Figuur 2.16: Als je iets in je wijk zou mogen verbeteren/veranderen wat zou dat dan zijn?

2.7 Belangrijke onderwerpen voor de toekomst van Nuland

- De antwoorden op de open vraag wat het belangrijkste onderwerp voor de toekomst van de wijk is, zijn gegroepeerd in een aantal thema's: leefbaarheid, criminaliteit, infrastructuur, voorzieningen, groen, verkeer, woningen, milieu, groepen en locaties.
- Een kwart van de respondenten die de vragenlijst voor de gebiedsvisies hebben ingevuld voor Nuland, noemt leefbaarheid als het belangrijkste onderwerp voor de toekomst van Nuland (Figuur 2.17). Vooral aandacht voor elkaar is in dit kader genoemd. Daarbij kan gedacht worden aan verbinding tussen bewoners, elkaar ontmoeten en saamhorigheid. Maar ook aan de rust in de wijk en het schoon/netjes houden en het onderhoud van de wijk.
- Voorzieningen zijn voor eveneens een kwart van de respondenten een belangrijk onderwerp voor de toekomst. Het gaat daarbij vooral om winkels, voorzieningen in het algemeen, sportgelegenheid en openbaar vervoer.
- Ruim een vijfde van de respondenten noemt iets wat behoort tot het thema infrastructuur. In verreweg de meeste gevallen gaat het om de bereikbaarheid van Nuland.
- Ruim 15% van de respondenten noemt iets dat met het thema woningen te maken heeft. Meer woningen, inspelen op ontwikkelingen op de woningmarkt en nieuwbouw worden daarbij relatief vaak genoemd.
- Onder het thema groen vallen vooral groenvoorzieningen in het algemeen en parken.
- Milieu wordt door 10% van de respondenten in Nuland een belangrijk onderwerp gevonden. Daarbij worden met name windmolens genoemd. Bij het thema groepen verdienen jongeren aandacht, maar ook ouderen in Nuland. Verkeer betreft met name verkeersveiligheid en parkeergelegenheid.

Figuur 2.17: Wat is, volgens jou, het belangrijkste onderwerp voor de toekomst van je wijk?

